

Päiväys
23.3.2026

Diaarinumero
168/03.04.04.04.19/2025

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

23.3.2026

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **30.3.2026**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 23.3.2026 nro 352/2026, valitus ympäristölupa-asiassa, koskien Teerisuon turvetuotantoalueen ympäristölupaa, Tohmajärvi.

Luvan hakija

Neova Oy

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **23.3.2026 – 29.4.2026**

Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://oikeus.fi/hallinto-oikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **29.4.2026**.

23.3.2026

Dnro 168/03.04.04.19/2025

Asia Valitus ympäristölupa-asiassa

Valittaja Neova Oy

Luvan hakija Neova Oy

Päätös, josta valitetaan

Itä-Suomen aluehallintovirasto 19.12.2024 nro 112/2024 (1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto)

Neova Oy on hakenut ympäristölupaa Teerisuon 79,0 ha:n suuruisen alueen turvetuotantoon Tohmajärven kunnassa. Aluehallintovirasto on hylännyt hakemuksen.

Päätöksen perusteluja

Turvetuotantoalueen sijoittuminen ja luonnontilaisuus

Kasvillisuusselvitysten perusteella Teerisuon ja Riukusuon osa-alueiden ojitetuilla alueilla kasvillisuus on pääsääntöisesti merkittävästi muuttunut ja alueet ovat metsittyneet eikä uhanalaisia luontotyyppejä esiinny. Ojitetuille alueille on tyypillistä lyhytkorsiräme- ja lyhytkorsinevamuuttumat. Riukusuon pohjoisella ojittamattomalla alueella (noin 30 hehtaaria) on uusimman vuoden 2018 luontotyyppien uhanalaisuusluokituksen mukaisesti kymmenen Etelä-Suomessa uhanalaista suoluontotyyppiä, joista kolme erittäin uhanalaista (EN: sarakorpi, kangasräme, korpiräme) ja seitsemän vaarantunutta (VU: tupasvillakorpi, pallosararäme, isovarpuräme, tupasvillaräme, lyhytkorsiräme, saraneva ja minerotrofinen lyhytkorsineva). Teerisuon ja Riukusuon alueilta ei todettu uhanalaisia kasvilajeja, luonnonsuojelulain mukaisia luontotyyppejä tai metsälain mukaisia metsäluonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä elinympäristöjä tai vesilain mukaisia vesiluonnon suojelutyyppejä.

Linnustoselvitysten perusteella Teerisuon ja Riukusuon pesimälinnusto on varsin vaatimatonta ja vähälukuista. Hankealueen linnusto todettiin viimeisimmissä kartoituslaskennoissa 5.6.2023 koostuvan pääasiassa metsien yleislinnuista ja havumetsien lajeista. Varsinaisista suolinnuista

selvitysalueella tavattiin pikkukuovi ja kapustarinta. Linnuston tiheys, 66,5 paria/km², on varsin tavanomainen tämän tyyppisille alueille. Suojelupistearvoksi saatiin varsin edustava 46,73, josta suojelullisesti merkittävien lajien osuus oli 36,66. Yhteenlaskettua suojeluarvoa nostivat eniten kolme lajia: kuovi, vaarantunut naurulokki (VU) ja erittäin uhanalainen tervapääsky (EN). Selvitysalueen osista linnustollisesti arvokkaimmaksi alueeksi on arvioitu Riukusuon pohjoisosan avosuo, jossa pesinee useampia pikkukuovipareja sekä kapustarinta. Riukusuolla on myös päiväpetolinnulle rakennettu tekopesä, joka on todettu huonokuntoiseksi. Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen lausunnon perusteella viimeisin päiväpetolinnun pesintätieto alueella on 15 vuotta sitten.

Aluehallintovirasto on todennut, että Riukusuon lohkon 4 ojittamattoman alueen, suurelta osin avosuon, luonnontilaisuutta on tarpeen arvioida erillisenä muusta hankealueesta, koska sen voidaan katsoa muodostavan vesitaloudeltaan yhtenäisen kokonaisuuden. Suunnitellun tuotantoalueen lohkot sijoittuvat Suopäänjoen keskiosan (1.052) ja Lahdenjoen (2.016) valuma-alueen läheisyyteen siten, että Riukusuon lohko 4 sijaitsee Suopäänjoen keskiosan alueella ja Riukusuon lohko 3 ja Teerisuon lohko 2 Lahdenjoen valuma-alueella. Aluehallintovirasto on lisäksi viitannut mahdollisuuteen arvioida luonnontilaisuutta hankealuetta suppeamman osa-alueen näkökulmasta esimerkkinä Vaasan hallinto-oikeuden 26.11.2020 Kallasuon asiassa antamaan päätökseen nro 20/0081/1.

Riukusuon ojittamattoman alueen kaakkoisosassa on noin 300 metriä luonnontilaista reunaa kivennäismaahan. Ojittamaton suoalue rajautuu kivennäismaahan myös alueen pohjoisosassa. Vanhojen ilmakuvien tarkastelun ja kasvillisuusselvityksen perusteella voidaan päätellä, ettei Riukusuon ojittamattomalla osalla ole tapahtunut merkittävää muutosta. Ympäröivien ojitusten aiheuttamat muutokset kasvillisuudessa on havaittavissa ojittamattoman alueen reunaosissa ja ojittamattoman alueen pääosa on ainakin keskeisiltä osin luonnontilaista tai sen kaltaista. Näin ollen alueen ojitus ei ole merkittävästi estänyt ojittamattoman alueen hydrologista yhteyttä sen ja ympäristön välillä. Koska lohkon 4 ojittamattomalla suoalalla ei ole havaittavissa merkittävää metsittymistä, ojittamattoman alueen hydrologinen tila voidaan arvioida säilyväksi. Varsinkin suoalan eteläosalla ojituksen kuivattava vaikutus on ollut vähäisempää kuin muualla alueella. Suoalan reunaan rajoittuvien ojien ajan myötä tapahtuvan umpeenkasvun voidaan arvioida edelleen vähentävän suota kuivattavaa ja rajaavaa vaikutusta.

Lohkon 4 ojittamattoman suoalueen luonnontila ei edellä sanotun perusteella ole ojituksen vuoksi muuttunut merkittävästi ympäristönsuojelulain 13 §:n 4 momentissa ja ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 44 §:n 3 kohdassa tarkoitettulla tavalla. Asiassa on siten arvioitava, aiheutuisiko turvetuotannon sijoittamisesta lohkon 4 ojittamattomalle alueelle ympäristönsuojelulain 13 §:n 1 momentissa tarkoitettua valtakunnallisesti tai alueellisesti merkittävän luonnonarvon turmeltumista. Vaikka arvion mukaan sanottuja vaikutuksia aiheutuisi, turvetuotannon sijoittamiselle lohkon 4 alueella ei kuitenkaan ympäristönsuojelulain 13 § 2 momentin mukaan olisi estettä, jos ojittaminen ei vaaranna sanotun lainkohdan 1 momentissa

tarkoitettujen luonnonarvojen säilymistä kysymyksessä olevassa maan osassa tai 1 momentin soveltaminen estää yleisen edun kannalta tärkeän toiminnan toteutumisen eikä luvan myöntämiseen ole muutoin estettä. Estettä turvetuotannon sijoittamiselle ei ympäristönsuojelulain 13 §:n 3 momentin mukaan olisi myöskään, jos sanotun lainkohdan 1 momentissa tarkoitetut luonnonarvot on otettu huomioon lainvoimaisessa maakuntakaavassa tai lainvoimaisessa, oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa ja toiminta sijoittuu mainitussa kaavassa sille varatulle alueelle.

Lohkon 4 merkittäviä luontoarvoja ovat Etelä-Suomen alueella uhanalaisuudeltaan erittäin uhanalaiseksi luokitellut suotyypit (3 kpl) ja vaarantuneiksi luokitellut suotyypit (7 kpl). Kun lisäksi otetaan huomioon seudullinen korkea ojitusaste (92 %), hankkeen voidaan katsoa vaarantavan lohkon 4 osalta merkittävien luonnonarvojen säilymistä kysymyksessä olevan maan osassa. Seudullinen tarkastelu katsotaan tässä tapauksessa tarkoituksenmukaiseksi luonnonarvojen säilymistä kannalta (HE 214/2013: ympäristönsuojelulain 13 §:n yksityiskohtaiset perustelut). Kysymyksessä ei ole myöskään yleisen kannalta tärkeä toiminta. Näin ollen ympäristönsuojelulain 13 §:n 2 momenttia ei sovelleta asiassa.

Voimassa olevassa Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, 1. vaihekaavassa ei ole osoitettu merkintää Teerisuon hankealueelle turvetuotantoon soveltuvasta suoalueesta. Näin ollen ympäristönsuojelulain 13 §:n 3 momenttia ei myöskään sovelleta asiassa.

Edellä sanotun perusteella turvetuotannon sijoittamisesta Teerisuon hankealueelle aiheutuu lohkon 4 alueen osalta ympäristönsuojelulain 13 §:n 1 momentin mukainen este.

Turvetuotantoalueen vesienkäsittelyratkaisut ja päästöt vesistöön

--

Vaikka hakemuksen mukaiset vesiensuojelurakenteet ja niiden mitoitukset olisivat turvetuotannon vesienkäsittelystä annettujen ohjeiden mukaisia ja vaikka ympäristönsuojelulain 8 §:n mukaan luvanvaraisessa toiminnassa on käytettävä parasta käyttökelpoista tekniikkaa, ei kyseinen tekniikka aina takaa, että toiminnan päästöt vesistöön olisivat sillä sallitulla tasolla, jolla lupa voitaisiin myöntää, kuten tässä kyseisissä tilanteissa, jossa hankkeen vaikutusalue ei saatujen tietojen perusteella kestä suunnitellun toiminnan päästöistä tulevaa lisäkuormitusta. Vaikka suunniteltu vesienkäsittely olisi mitoitettu parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimusten mukaisiksi, lupaa ei voi myöntää, jos toiminnan päästöt vesistöön aiheuttavat merkittävää pilaantumista tai sen vaaraa.

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain 21 §:n mukaan tavoitteena on, että pintavesimuodostumien tila ei heikkene ja että niiden tila on vähintään hyvä. Selvityksen mukaan Lahdenjoen ekologinen tila on huono ja Tohmajärven hyvä tila on vaarassa huonontua. Teerisuon turvetuotanto tulisi olemaan alueella uusi kuormittaja ja hankkeen toteutuminen aiheuttaisi

kuormituksen kasvua Lahdenjoessa sekä Tohmajärvessä. Vesienhoitosuunnitelmassa ja siihen liittyvässä toimenpideohjelmassa tavoitteeksi on asetettu, että Lahdenjokeen joutuvaa fosfori- ja typpikuormitusta vähennettäisiin yli 75 %. Näin ollen turvetuotanto lisääisi kuormitusta vesistöön tilanteessa, jossa vesienhoidon näkökulmasta Lahdenjokeen joutuvaa ravinnekuormitusta pitäisi vähentää. Sisäinen kuormitus Lahdenjoen ja Tohmajärven Peijonniemenlahden osalta on todettu olevan merkittävää yhdessä muun kuormituksen kanssa. Vaarana on, että kun turvetuotanto vielä lisääisi ravinnekuormitusta kyseisissä vesistöissä, kiihtyisi perustuotanto entisestään, mikä taas aiheuttaisi hapen puutosta vesistöissä, ja edelleen mahdollisesti sisäistä kuormitusta, jolloin Peijonniemenlahden umpeenkasvu edelleen lisääntyisi. Todettu on myös, että sekä Lahdenjoki että Tohmajärvi on kokonaisravannesuhteeltaan ja mineraaliravannesuhteeltaan kesäisin typpirajoitteinen, jolloin turvetuotannon typpikuorman aiheuttamalla lisääntymisellä on perustuotantoa lisäävä vaikutus kyseisissä vesistöissä.

Vesistökuormitusta lisäävän toiminnan aloittaminen myös todennäköisesti vähentää Peijonniemenlahden Natura 2000 -alueella tehtyjen kunnostushankkeiden ja jätevedenpuhdistamon investoinnin kautta saatavaa hyötyä, jolla tähdätään kyseisen suojelu perusteena olevien Natura -alueen luontoarvojen säilyttämiseen. Huomioon on lisäksi otettava Teerisuon tuotantoalueen pohjamaahan ja -turpeeseen liittyvä happamuusriski, joka alueen ojituksessa voisi ilmentyä pintaveden poikkeuksellisena happamuutena, mikä taas voisi aiheuttaa vakavaa haittaa alapuolisten vesistöjen eliöstölle.

Teerisuon turvetuotannon päästöt voisivat yhdessä muun kuormituksen kanssa aiheuttaa vaaran Lahdenjoen hyvän ekologisen tilan saavuttamiselle sekä vaaran Tohmajärven ja sen Peijonniemenlahden hyvän ekologisen tilaan heikentymiselle. Haetun toiminnan pilaantumisen merkittävyyttä arvioitaessa ja ottaen huomioon ympäristönsuojelulain 51 §:ssä sanottu, Teerisuon toiminnasta yhdessä muun kuormituksen kanssa olisi vaarana aiheutua ympäristönsuojelulain 49 §:n 2 kohdassa tarkoitettu luvan myöntämisen esteenä oleva kielletty seuraus, joka ilmenisi haittana luonnolle tai sen toiminnoille. Luvan myöntämisen edellytykset eivät täyty, vaikka hankealueen päästöjä ja niiden vaikutuksia vesistöön tarkastellaan ilman Riukusuon suoaltaalle sijoittuvan lohkon 4 aluetta. Näin ollen edellä päätöksen perusteluista ilmenevistä syistä aluehallintovirasto on hylännyt hakemuksen, koska luvan myöntämisen edellytyksiä toiminnalle ei ole.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Neova Oy on vaatinut, että aluehallintoviraston päätös kumotaan ja asia palautetaan aluehallintovirastolle uudelleen käsiteltäväksi.

Perustelut

Sijoituspaikka

Sijoituspaikkaa koskeva kysymys on esikysymys käsiteltäessä kyseessä olevaa valitusasiaa hallinto-oikeudessa. Nyt käsiteltävänä olevan asian lisäksi sijoituspaikkaratkaisulla on merkitystä myös mahdollisuudelle hakea myöhemmin uudelleen ympäristölupaa saman alueen turvetuotannolle luvan myöntämisen kannalta mahdollisesti edullisemmiksi muuttuneissa olosuhteissa taikka ympäristövaikutuksia vähemmän aiheuttavalla suunnitelmalla.

Riukusuon pohjoisosalle sijoittuvaa 37,9 ha pinta-alaista lohkoa 4 ei voida pitää ympäristönsuojelulain 13 §:n 1 momentin tarkoittamana suona valituksessa mainituilla perusteilla.

Koska hakemus on esikysymyksenä hylätty sijoituspaikkaperusteella lohkon 4 osalta, ei sanotun lohkon 37,9 ha:n tuotantoala ole enää ollut aluehallintovirastossa asian käsittelyä jatkettaessa kuormittavaa ja vaikutuksiltaan lupaharkinnassa huomioitavaa alaa. Siltä lähtevä kuormitus sekä sen vaikutukset eivät olisi saaneet vaikuttaa lohkoja 2 ja 3 koskevan lupaharkinnan lopputulokseen. Lohkot 2 ja 3 muodostavat noin puolet 79 ha:n hankealasta. Vesistökuormitus ja sen vaikutukset olisivat hakemuksessa arvioitua noin puolta pienemmät. Hakemus on kuitenkin hylätty 79 ha:n tuotantoalalta lähtevän kuormituksen vesistövaikutusten perusteella.

Vesienkäsittelyratkaisut ja päästöt vesistöön

Pintavalutuskentän turvekerroksen paksuus (> 2 m), ojittamattoman alueen rahkavaltaisuus ja heikko maatuneisuus (H3), ojitetun alueen sara-rahkaisuus, vain hieman ojittamatonta aluetta suurempi maatuneisuus (H4-5), kasvillisuuden oligotrofisuus, vähäpuustoisuus sekä pintaturpeen alhainen fosforitaso sekä ojittamattomalla (ka 394 mg/kg k-a) että ojitetulla (max 640 mg/kg k-a) alueella, joka täyttää ohjeistuksen kriteeristön, puoltavat käsitystä kentän hyvästä ja luotettavasta toimintakyvystä. Ojitetun alan osuus tehollisesta pinta-alasta on vähäinen, noin kolmasosa. Sen vuoksi arvioinneissa on ollut perusteltua käyttää laskentaperusteina ominaiskuormituslaskelmaa (Pöyry Finland Oy; 2016) ojitetujen ja ojittamattomien kenttien ominaiskuormituslukuja.

Ylimittäminen (6 %) on sekä toimivuutta että hyvien reaktioiden mahdollisuutta puoltava seikka.

Hankealueelta lähtevä vuotuiskuormitus tulisi kuntoonpanon ja tuotannon aikana suurentumaan nykyisestä. Osaltaan kuormitusta lisäisi Suonpäänjoen keskiosalle sijoittuvan lohkon 4 vesien kääntäminen kuntoonpano- ja tuotantovaiheessa ja johtaminen Lahdenjoen valuma-alueelle. Jos johdettava vesi on ainespitoisuuksiltaan nykyisin lähtevää vettä korkeampaa, mutta alhaisempaa kuin purkuvesistöjen vesi, sekoittumisen myötä purkuvesistöjen veden ainespitoisuudet hieman nousisivat sen seurauksena, että alueelta

lähtevän veden laimentava vaikutus pienentyisi. Tällaisissa tilanteissa pitoisuusvaikutuksia ei juurikaan aiheudu tai ne jäävät vähäisiksi.

Teerisuolla tuotantoalueen pohjamaassa ja pohjaturpeissa on havaittu happamoitumisriskiä aiheuttavaa hapanta sulfaattimaamateriaalia. Yhtiö on hakemuksessa esimerkinomaisesti tehnyt lupakäytännön mukaisen lupamääräysesityksen. Luvan myöntämisen esteeksi katsottavissa oleva haitallinen happamoitumisvaikutus voidaan estää määräyksin.

Purkuvesistön muut kuormittajat

Valituksenalaisen päätöksestä ilmenevien tietojen perusteella jätevedenpuhdistamon kiintoaine- ja ravinnekuormituksen on arvioitu vähentyvän.

Alapuolinen vesistö ja Natura-alue

Metsäojitetun Teerisuon kuivatusvedet noin puolelta hankealaa johdetaan nykyisellään käsittelemättöminä samoihin vesistöihin, ja suunnitellun toiminnan aikana ne käsiteltäisiin perustason rakenteilla ja pintavalutuksella.

Arvion mukaan Teerisuon kuntoonpanovaiheessa ei aiheudu kiintoaine- ja kokonaisfosforipitoisuuden lisäystä Lahdenjoen alaosalla (Lahdenjoki 24). Peijonniemenlahdessa tilanne on pääosin sama, fosforipitoisuudessa ei ole odotettavissa sanottavaa nousua. Kokonaistyyppipitoisuus nousee Lahdenjoessa hieman Teerisuon vaikutuksesta. Tohmajärven vesistövaikutukset näkyvät laskennallisena pitoisuuslisäyksenä lähinnä vain typen osalta, mutta tehokkaista laimentumisolosuhteista johtuen vain lievästi.

Teerisuon turvetuotannon kuormituksen on arvioitu aiheuttavan alapuolisessa Tohmajärven korkeintaan lievää kasvukaudenaikaista ravinnepitoisuuksien kasvua lähinnä kuntoonpanovaiheessa. Tohmajärven uuden jätevedenpuhdistamon käyttöönoton myötä Peijonniemenlahteen pistekuormituksen tuleva ravinnekuormitus pienentyisi Teerisuon hanke toteutettaessakin. Orgaanisen aineen ja kiintoaineen osalta Teerisuolta tulevien vesien vaikutus on arvioitu vähäiseksi ja osin Lahdenjoessa jopa laskennallisesti pitoisuustasoa laimentavaksi. Tämän perusteella Teerisuon turvetuotannosta ei ole arvioitu aiheutuvan haitallisia vaikutuksia Peijonniemenlahden Natura-alueen suojeluperusteena oleville luontotyypeille tai lajeille.

Peijonniemenlahdessa on todettu valtakunnallisesti erittäin uhanalaisen lajin, hentonäkinruohon (*Najas tenuissima*) esiintymiä. Vuonna 2009 Peijonniemenlahdella on havaittu hentonäkinruohoa mosaiikkimaisena kasvustona niissä osissa pohjaa, joissa kasvusto oli muutoin niukkaa (Issakainen ym. 2011). Aluetta on kartoitettu uudestaan viimeksi vuonna 2021, jolloin hentonäkinruohoa ei alueella enää tavattu lainkaan (Saarman & Syväranta 2021). Luonnonsuojelulaista johtuvaa luvan myöntämisen estettä ei myöskään tältä osin ole. Kun sanottavia vedenlaadullisia vaikutuksia ei aiheudu, ei myöskään saada aiheutua luonnonsuojelulain 64 a §:n nojalla

kiellettyjä, suojelun perusteena olevia luonnonarvoja merkittävästi heikentäviä vaikutuksia.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Hallinto-oikeus on tiedottanut valituksesta julkisella kuulutuksella. Tieto kuulutuksesta on julkaistu Tohmajärven kunnassa.

Itä-Suomen aluehallintovirastolta on pyydetty lausunto valituksesta. Asianosaisille, joita asia erityisesti koskee, sekä Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselle, Tohmajärven kunnalle, Tohmajärven kunnan ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisille ja Geologian tutkimuskeskukselle on varattu tilaisuus vastineen antamiseen valituksesta.

Kitee-Jänisjoen kalatalousalue, Peijonniemen osakaskunta, Kemien osakaskunta, Järventauksen osakaskunta ja Jouhkolan osakaskunta ovat antaneet vastineen.

Luontokollektiivi ry ja Jäkkilän perinnemaisemayhdistys ry ovat antaneet vastineen.

Itä-Suomen aluehallintovirasto on ilmoittanut, että se ei anna lausuntoa.

Tohmajärven kunnan ympäristölautakunta on antanut vastineen.

Geologian tutkimuskeskus ja Tohmajärven kunnan terveydensuojeluviranomainen ovat ilmoittaneet, että ne eivät anna vastinetta.

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on antanut vastineen.

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomainen on antanut vastineen.

Neova Oy on antanut vastaselityksen.

Neova Oy on toimittanut valituksen täydennyksenä 13.11.2025 päivätyn Teerisuon ja Riukusuon kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksen. Maastotyöt selvitystä varten on tehty 6.8.2025. Selvityksen mukaan Riukusuon pohjoisosan ojittamattomasta alueesta on ympäristönsuojelulain 13 §:n 1 momentissa tarkoitettua luonnontilaista aluetta noin 9 ha. Luonnontilaisella alueella esiintyy kolmea alueellisesti eli Etelä-Suomessa vaarantunutta ja uhanalaista suoluntuotyyppiä: 6,6 ha oligotrofista lyhytkorsirämettä, 1,8 ha lyhytkorsirämettä ja 0,5 ha isovarpurämettä. Nämä luontotyypit eivät ole valtakunnallisesti vaarantuneita. Alueella ei esiinny ympäristönsuojelulain 13 §:n 1 momentissa tarkoitettuja kasvi- tai lintulajeja.

Neova Oy on ilmoittanut hallinto-oikeudelle, että yhtiö on pannut vireille 24.11.2025 Teerisuota koskevan uuden ympäristölupahakemuksen. Uusi hakemus poikkeaa valituksenalaisella päätöksellä ratkaistusta hakemuksesta muun muassa niin, että lohko 3 on poistettu, lohkoa 4 on rajattu, pintavalutuskenttä on eri paikassa ja kuivatusvedet johdetaan eri vesistöön. Uudessa hakemuksessa vedet johdetaan Suonpäänjokeen ja Jänisjokeen, ja nyt käsiteltävänä olevassa asiassa vedet johdetaan Lahdenjokeen ja Tohmajärveen.

Sijoituspaikkakysymys, joka on esikysymys, on sama kuin nyt käsiteltävänä olevassa asiassa. *Neova Oy* on vaatinut, että hallinto-oikeus ratkaisee sijoituspaikka-asian toisin kuin valituksenalaisessa päätöksessä, mikä mahdollistaisi uuden hakemuksen mukaisen lohkon 4 turvetuotannon ja uuden pintavalutuskentän sijoittamisen samalle suoalueelle.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Perustelut

Sovellettavat säännökset

Ympäristönsuojelulain 13 §:n 1 momentin mukaan turvetuotannon sijoittamisesta ei saa aiheutua valtakunnallisesti tai alueellisesti merkittävän luonnonarvon turmeltumista. Arvioitaessa luonnonarvon merkittävyyttä otetaan huomioon sijoituspaikalla esiintyvien suolajien ja -luontotyyppien uhanalaisuus sekä esiintymän merkittävyys ja laajuus sekä suon luonnontilaisuus. Luonnonarvon merkittävyyttä arvioitaessa voidaan vastaavasti ottaa huomioon sijoituspaikan merkitys sen ulkopuolella sijaitseville luonnonarvoille.

Saman pykälän 2 momentin mukaan toiminta voidaan 1 momentin estämättä sijoittaa, jos sijoittaminen ei vaaranna 1 momentissa tarkoitettujen luonnonarvojen säilymistä kysymyksessä olevassa maan osassa tai 1 momentin soveltaminen estää yleisen edun kannalta tärkeän toiminnan toteutumisen eikä luvan myöntämiseen ole muutoin estettä.

Saman pykälän 3 momentin mukaan tätä pykälää ei sovelleta, jos 1 momentissa tarkoitettujen luonnonarvojen on otettu huomioon lainvoimaisessa maakuntakaavassa tai lainvoimaisessa, oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa ja toiminta sijoittuu mainitussa kaavassa sille varatulle alueelle.

Saman pykälän 4 momentin mukaan turvetuotanto voidaan 1 momentin estämättä sijoittaa suolle, jonka luonnontila on ojituksen vuoksi merkittävästi muuttunut. Arvioitaessa suon luonnontilan muutosta otetaan huomioon ojituksesta aiheutuneet muutokset suon vesitaloudessa ja kasvillisuudessa. Merkittävästä luonnontilan muutoksesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa muun muassa 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa.

Ympäristönsuojelulain 51 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on 49 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettun seurauksen merkittävyyttä arvioitaessa otettava huomioon, mitä vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) mukaisessa vesienhoitosuunnitelmassa tai merenhoitosuunnitelmassa esitetään toiminnan vaikutusalueen vesien ja meriympäristön tilaan ja käyttöön liittyvistä seikoista.

Luonnonsuojelulain (1096/1996) 65 §:n 1 momentin (255/2017) mukaan jos hanke tai suunnitelma joko yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa todennäköisesti merkittävästi heikentää valtioneuvoston Natura 2000 -verkostoon ehdottaman tai verkostoon sisällytetyn alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon, hankkeen toteuttajan tai suunnitelman laatijan on asianmukaisella tavalla arvioitava nämä vaikutukset. Sama koskee sellaista hanketta tai suunnitelmaa alueen ulkopuolella, jolla todennäköisesti on alueelle ulottuvia merkittäviä haitallisia vaikutuksia.

Luonnonsuojelulain (1096/1996) 66 §:n 1 momentin (371/1999) mukaan viranomaisen ei saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen taikka hyväksyä tai vahvistaa suunnitelmaa, jos 65 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettu arviointi- ja lausunntomenettely osoittaa hankkeen tai suunnitelman merkittävästi heikentävän niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon.

Asiassa saatu selvitys

Yleistä

Neova Oy on hakenut ympäristölupaa uudelle Teerisuon ja Riukusuon turvetuotantoalueelle, joka sijaitsee noin 3 km Tohmajärven taajamasta pohjoiseen. Tuotantoalue muodostuu kolmesta lohkokosta, ja sen pinta-ala tuotettavine auma-alueineen on 80 ha. Lohko 2 (35,5 ha) sijoittuu Teerisuon suoaltaalle ja lohkot 3 (6,3 ha) ja 4 (38,2 ha) sen itä-koillispuolelle Riukusuon suoaltaalle. Teerisuon osa-alue on ojitettua aluetta ja Riukusuon osa-alue on osin ojitettua ja osin ojittamatonta aluetta. Hakemuksen mukaan tuotantovaihe kestää noin 35 vuotta.

Turvetuotannon sijoittaminen

Vuonna 2010 tehdyn kasvillisuusselvityksen mukaan Riukusuon osa-alueella ojittamatonta alaa on noin 30 hehtaaria. Selvityksessä alueella havaittiin

kahdeksan suoluontotyyppiä, jotka on vuoden 2018 uhanalaisuusluokituksessa luokiteltu joko vaarantuneiksi tai erittäin uhanalaisiksi Etelä-Suomessa.

Luvan hakija on toimittanut hallinto-oikeudelle valituksen täydennyksenä vuonna 2025 tehdyn kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksen. Selvityksen mukaan Riukusuon alueella esiintyy kolme Etelä-Suomessa vaarantuneeksi luokiteltua suoluontotyyppiä. Luonnontilaisten suokuvioiden yhteispinta-ala on noin 9 ha ja luonnontilaltaan heikentyneiden ojittamattomien alueiden yhteispinta-ala on 23,7 ha.

Vesienkäsittely ja vesistövaikutukset

Teerisuon kuivatusvedet käsitellään pintavalutuskentällä, jonka tehollinen pinta-ala on 5,8 ha, joka on 6,0 % sen valuma-alueen (96,5 ha) pinta-alasta. Turpeen keskipaksuus kentän alueella on 2,5 m. Alueesta 2 ha on metsäojitettua ja 3,8 ha ojittamatonta.

Tuotantoalueen lohkot 2 ja 3 sijaitsevat Tohmajoen vesistöalueeseen kuuluvalla Lahdenjoen valuma-alueella (2.016). Lohko 4 sijaitsee Jänisjoen vesistöalueeseen kuuluvalla Suonpäänjoen keskiosan alueella (1.052). Myös lohkon 4 valumavedet johdetaan suunnitelman mukaan Lahdenjoen valuma-alueelle.

Kuivatusvedet johdetaan pintavalutuskentältä laskuojaan, joka alempana muuttuu Lahdenjoeksi. Se laskee Tohmajärven Peijonniemenlahteen. Peijonniemenlahti on noin 1,9 km pituinen ja noin 1,0 km levyinen rannoiltaan laaja-alaisesti umpeenkasvanut lahtialue. Peijonniemenlahdesta vedet purkautuvat Tohmajärven selkävesialueen itäosaan ja edelleen Tohmajokeen.

Lahdenjoki on pääosin melko kapea, matala ja vähävetinen. Lahdenjoen ja Peijonniemenlahden vesi on erittäin ravinne- ja rautapitoista ja väriltään tummaa sekä humuspitoista. Tohmajärven vesi on laadultaan parempaa, mutta järvi on pienen vesitilavuutensa vuoksi altis rehevöitymiselle ja matalien lahtialueiden umpeenkasvulle. Vesistön rehevyys on osittain luontaista, mutta erityisesti Tohmajärven kunnan jätevedenpuhdistamon jätevedet, yläpuolisten soiden turvetuotanto sekä maa- ja metsätalouden hajakuormitus ovat nopeuttaneet rehevöitymiskehitystä.

Peijonniemenlahti kuuluu Natura 2000 -verkostoon (Peijonniemenlahden vesialue SAC FI0700093 ja Peijonniemen lahti SPA FI070009). Lisäksi alue on kansainvälisesti arvokas lintuvesi ja sillä on huomattava merkitys vesilintujen muutonaikaisena levähdysalueena. Alueella pesii yksi maakunnan suurimmista nauru- ja pikkulokkikolonioista. Natura-alueiden suojeluperusteina on luontotyyppi humuspitoiset järvet ja lammet, 58 lintulajia sekä luontodirektiivin liitteiden II ja IV lajit isolampisukeltaja ja hentonäkinruoho.

Pohjois-Karjalan Tohmajärven kunnostushankkeessa noin 20 000 hehtaarin valuma-alueella on toteutettu erilaisia vesiensuojelutoimenpiteitä, kunnostettu

puroja ja ennallistettu kosteikkoja sekä suoalueita. Hankkeen yhteydessä on rakennettu kosteikkoja Teerisuon purkuvesistön alueella.

Vesienhoito

Lahdenjoen vesimuodostuma on pintavesityypiltään pieni turvemaiden joki, ja sen ekologinen tila on luokiteltu vedenlaatuun perustuen huonoksi. Fysikaalis-kemiallisista tekijöistä kokonaisfosforipitoisuus kuvaa huonoa, kokonaistyyppipitoisuus välttävää ja pH-minimi erinomaista tilaa. Biologisia tekijöitä ei ole luokiteltu. Lahdenjoen vesimuodostuman 3. kauden luokittelussa kokonaisfosforipitoisuus oli 134,36 µg/l ja kokonaistyyppipitoisuus 2 350 µg/l. Arvio ihmistoiminnasta aiheutuvan fosfori- ja typpikuormituksen vähennystarpeesta on molempien osalta 75 %. Vesimuodostuman hyvän tilatavoitteen saavuttamista on lykätty vuoteen 2027 saakka teknisen kohtuuttomuuden ja luonnonolosuhteiden ylivoimaisuuden takia.

Tohmajärvi Peijonniemenlahti -vesimuodostuman pintavesityyppi on matalat humusjärvet ja Tohmajärven vesimuodostuman pintavesityyppi on keskikokoiset humusjärvet. Molempien vesimuodostumien ekologinen tila on luokiteltu suppeaan aineistoon perustuen hyväksi, mutta riskissä heikentyä merkittävien yhdyskuntajätevesistä ja maataloudesta tulevien kuormituspainoiden vuoksi.

Happamat sulfaattimaat

Sulfidiselvityksen mukaan alueen maaperä on yleisesti potentiaalista hapanta sulfaattimaamateriaalia ja maa-aineksen hapontuottopotentiaali voi olla korkea. Happamoituva maa-aines alueella on pääasiassa turpeen alaista karkeaa hietaa ja hienoa hietaa, mutta satunnaisesti myös pohjaturvetta ja liejua.

Oikeudellinen arviointi

Vesistövaikutukset

Turvetuotantoon valmistelemattomien suoalueiden kuntoonpanosta ja varsinaisesta tuotantotoiminnasta aiheutuu vesistöön vuosikymmenien kestävää lisäkuormitusta, joka on voimakkainta toiminnan alkuvaiheessa. Teeri- ja Riukusuon olosuhteissa kuormitusta lisääisi se, että merkittävä osa suunnitellusta tuotantoalueesta on ojittamatonta, ja osalla aiemmin ojitetusta alueesta ojitus on umpeenkasvanut ja ojituksen kuivatusvaikutus on heikosta metsittymisestä johtuen ollut heikkoa.

Merkittävä osa tuotantoalueesta sijoittuu luontaisesti Jänisjoen vesistöalueen Suonpäänjoen valuma-alueelle. Tuotantoalueen vedet on lupahakemuksessa suunniteltu johdettavaksi kokonaisuudessaan Tohmajärven vesistöalueen Lahdenjoen valuma-alueelle. Hallinto-oikeus toteaa, että tämän johdosta purkuvesistöön tulisi kokonaan uutta kuormittavaa valuma-alueita.

Toiminnan päästöistä aiheutuisi lisäkuormitusta ja vesiympäristölle haitallisia vaikutuksia kuivatusvesien mahdollisesta ajoittain Lahdenjokea laimentavasta vaikutuksesta huolimatta.

Lahdenjoen vesimuodostuman ekologinen tila on luokiteltu huonoksi. Hyvän tilan saavuttaminen edellyttää vesienhoidon toimenpideohjelman mukaan merkittävää ravinnekuormituksen vähentämistä ennakoitun jätevedenpuhdistamon kuormituksen vähentymisen lisäksi. Tohmajärven Peijonniemenlahden ja Tohmajärven vesimuodostumien hyvä tila on riskissä heikentyä. Hallinto-oikeus katsoo, että hakemuksen mukainen turvetuotanto hidastaisi osaltaan Lahdenjoen hyvän tilan saavuttamista sekä aiheuttaisi vaaraa Tohmajärvi Peijonniemenlahden ja Tohmajärven vesimuodostuman hyvän ekologisen tilan heikentymisestä.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on hallinto-oikeudelle antamassaan vastineessa esittänyt, että Peijonniemenlahden Natura-alueen suojeluperusteena olevaa hentonäkinruohoa ei löytynyt Tohmajärven Peijonniemenlahdelta sen aiemmilta kasvupaikoilta ELY-keskuksen vuosina 2023 ja 2024 tekemissä vesikasvikartoituksissa, mutta Natura-alueen eteläpuolella, Tohmajärven Tammalahdella lajia edelleen esiintyy. Vuoden 2024 kartoitusraportissa on todettu, että Peijonniemenlahdessa oli paikoitellen matalaa ja hentonäkinruoholle soveltuvaa kasvuympäristöä, jossa pohja oli hiesua ja vesi ympäristöä kirkaampaa. Saadun selvityksen perusteella voidaan arvioida, että lajin elpyminen Peijonniemenlahdessa on mahdollista, mikäli veden laatu paranee hakemuksessa arvioidun kuormituksen vähentymisen seurauksena. Teerisuon turvetuotantotoiminnasta aiheutuva lisääntyvä humus- ja kiintoainekuormitus kuitenkin heikentäisi lajin nykyisiä jo heikentyneitä elinolosuhteita entisestään ja pitkään jatkuessaan myös hidastaisi lajin palautumisen edellyttämää suotuisan vedenlaatukehityksen käynnistymistä.

Kun otetaan huomioon kuormituksesta ja kuivatusvesien johtamisalueen luonnonarvoista saatu selvitys, hallinto-oikeus katsoo, että toiminnasta aiheutuu ympäristönsuojelulain 49 §:n 2 kohdassa tarkoitettua merkittävää vesistön pilaantumista, jota ei voida lupamääräyksin poistaa. Hallinto-oikeus katsoo, että luvan myöntämisen edellytyksiä ei sen vuoksi ole olemassa, ja hylkää yhtiön valituksen.

Aluehallintovirasto on perustellut päätöstään myös sillä, että hakemuksen mukaiselle toiminnalle ei voida myöntää lupaa osittainkaan ympäristönsuojelulain 49 §:n perusteella sen vesistövaikutusten takia. Hallinto-oikeus katsoo aluehallintoviraston tavoin, että luvan myöntämisen edellytykset eivät täyty, vaikka hankealueen päästöjä ja niiden vaikutuksia vesistöön tarkastellaan ilman Riukusuon suoaltaalle sijoittuvan lohkon 4 aluetta.

Turvetuotannon sijoittaminen

Neova Oy on toimittanut hallinto-oikeudelle 13.11.2025 päivätyn raportin kasvillisuus- ja luontotyypiselvityksestä, josta ilmenee hakemuksesta

merkittävästi poikkeavaa tietoa Riukusuon luonnonarvoista ja vesien valumasuunnista.

Hallinto-oikeus ei voi ensi asteena arvioida luvan myöntämisen edellytyksiä sellaisen uuden selvityksen perusteella, jota ei ole toimitettu lupaviranomaiselle. Asia tulisi lähtökohtaisesti palauttaa lupaviranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi sen osalta, voidaanko turvetuotantoa sijoittaa lohkon 4 alueelle, kun otetaan huomioon uusi selvitys.

Hallinto-oikeus katsoo kuitenkin, että hakemuksen mukaisella toiminnalla ei ole luvan myöntämisen edellytyksiä vesistövaikutusten perusteella. Hallinto-oikeus ei sen takia palauta asiaa lupaviranomaiselle. Neova Oy on ilmoittanut hakeneensa lupaa samalle tuotantoalueelle, mutta niin että vesien purkusuunta on toinen. Luvan hakijalla on mahdollisuus esittää kasvillisuus- ja luontotyypiselvitys uuden lupakäsittelyn yhteydessä.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Tohmajärven kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään 29.4.2026.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Hanna Nieminen-Finne ja Sinikka Kangasmaa sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Jaakko Tuhkanen.

Esittelijä

notaari Sanna Eirtovaara

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös ja maksu

Neova Oy oikeudenkäyntimaksu 310 euroa

Osoite: VT [REDACTED]

(Oikaisuvaatimusohje ilmenee hallinto-oikeuden päätöksen oikeudenkäyntimaksua koskevasta liitteestä.)

Jäljennös maksutta

Tohmajärven kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Tohmajärven kunnan terveydensuojeluviranomainen

Tohmajärven kunnanhallitus

Itä-Suomen elinvoimakeskus/kalatalousviranomainen

Lupa- ja valvontavirasto/lupaviranomainen

Lupa- ja valvontavirasto/valvontaviranomainen

Lupa- ja valvontavirasto/yleisen edun valvontayksikkö

Geologian tutkimuskeskus

Kitee-Jänisjoen kalatalousalue ja Tohmajärven osakaskunnat

Osoite: [REDACTED]

Luontokollektiivi ry ja Jäkkilän perinnemaisemayhdistys ry

Osoite: [REDACTED]

Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus

Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa

Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla

<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

- Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava
- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
 - päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
 - peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
 - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
 - vaatimusten perustelut
 - mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#